

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/63/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322201352
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322201352.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa - M. I., narodená X. N. XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa F. G. I., narodenéj XX. C. XXXX, bytom A. XX a G. I., narodeného XX. C. XXXX, bytom A. XXX, o návrhu matky na zmenu výživného na maloleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Brezno, č.k. 5C/19/2011-56 zo dňa 14. decembra 2011 vo výroku III. o výživnom na maloletú M. I., nar. X. N. XXXX tak, že otec je povinný s účinnosťou od 1. novembra 2022 prispievať na výživu maloletej M. sumou vo výške 150 Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky maloletej, a to vždy do 15-teho dňa každého kalendárneho mesiaca dopredu.

II. Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletej M. návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29. júna 2022 žiadala, aby súd upravil vyživovaciu povinnosť otca maloletej a výživné zvýšil na sumu 200 Eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že pomery maloletej sa od poslednej úpravy podstatne zmenili.

2. Otec maloletej sa k návrhu napriek výzve písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení navrhol vyhovieť návrhu matky, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletej.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28. septembra 2022 a na deň 2. novembra 2022, vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Matka maloletej na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu - žiadala výživné zvýšiť na sumu 200 Eur mesačne počnúc dňom 1. novembra 2022. Matka má ešte vyživovaciu povinnosť aj k synovi F. G.. Naposledy bola výška výživného maloletej M. upravená v roku 2012. Matka je zamestnaná v ŽP, a.s., Gastro Podbrezová s čistým mesačným príjmom 750 - 800 Eur mesačne, poberá prídavky na maloletú vo výške 30 Eur mesačne. Iný zdroj príjmu nemá. Býva v rodinnom dome, ktorý vlastní jej rodičia - starí rodičia maloletej. Spolu s matkou tam bývajú aj jej rodičia, jej manžel, M. a F.. Matka uviedla nasledovne výdavky : 38 Eur mesačne za DIGI, RTVS a odpad, pričom DIGI je 23, 60 Eur mesačne, RTVS zákonný poplatok a poplatok za odpad na Letíciu 2,44 Eur mesačne, za elektriku platí 67 Eur mesačne. Jej

rodičia sú samostatná bytová jednotka, platia si všetko samostatne. Matka spláca spotrebný úver vo výške 95 Eur mesačne, ktorý si brala za účelom renovácie strechy. Maloletá M. navštevuje 2. ročník Gymnázia M.K v Banskej Bystrici. Matka vyčíslila poplatky spojené so školskou dochádzkou ako sú cestovné vo výške 60 Eur mesačne, poplatok ZRPŠ 23 Eur ročne, náklady na školské pomôcky cca 15 Eur mesačne. Náklady na stravu maloletej sú cca 100 mesačne. Náklady na ošatenie a hygienu maloletej sú 50 - 60 Eur mesačne. Maloletá vlastní mobil a matka jej platí kredit vo výške 8 Eur mesačne. Iné výdavky s maloletou matka nemá.

6. Otec na pojednávaní s návrhom nesúhlasil, navrhol výživné zvýšiť na sumu 150 Eur mesačne počnúc dňom 1. novembra 2022. Otec inú vyživovaciu povinnosť nemá. Má výučný list v odbore maliar - natierač a je zamestnaný v ŽP, a.s. Podbrezová s čistým mesačným príjmom cca 1.044 Eur, pričom si brigádnicky zarobí mesačne cca 75 Eur. Iný zdroj príjmu nemá. Býva v rodinnom dome, ktorý vlastní v podiele 1, zvyšnú polovicu vlastní jeho brat, ktorý tam býva so svojou ženou. Výdavky na bývanie sú 48 Eur mesačne. Otec spláca úver 521 Eur mesačne. Úver si zobral v roku 2019 na rekonštrukciu domu. Za drevo dáva 300 Eur ročne. Náklady na cestovné do práce sú cca 50 Eur mesačne. Náklady na oblečenie a hygienu 25 Eur mesačne, na stravu je to mesačne 100 Eur. Cestovné za lekármi - špecialistami do krajského mesta ho ročne stojí sumu 50 Eur. Jeho dcéra od kedy matka podala návrh na zvýšenie výživného chodí k nemu menej a to je cca raz za dva mesiace. Dcéra kedykoľvek niečo potrebuje vždy mu napíše čo potrebuje a otec sa snaží finančne ju podporiť cca 20 - 30 Eur nad rámec výživného.

7. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť podľa potrieb maloletej a podľa možností otca.

8. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 5C/19/2011-56 zo dňa 14. decembra 2011, právoplatným dňom 17. januára 2012, súd stanovil otcovi výživné na sumu 60 Eur mesačne s účinnosťou od 17. januára 2012.

9. Matka maloletej je zamestnaná s netto mesačným príjmom vo výške 750-800 Eur a poberá prídavky na maloletú vo výške 30 Eur mesačne.

10. Otec maloletej je zamestnaný s netto mesačným príjmom vo výške 1.044 Eur a popri tom si na brigádach zarobí cca 75 Eur mesačne.

11. Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

21. Podľa § 217 ods. 2 CSP ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

22. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

23. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

25. Matka maloletej svojim návrhom vo veci samej uplatnila nárok na zvýšenie výživného na maloletú. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o vyživovacej povinnosti a výške výživného opakovane rozhodnúť je zmena pomerov, ktorá môže nastať u povinnej osoby, ktorou je v danom prípade otec maloletej, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktorá sa v pomeroch účastníkov prejaví závažnejším spôsobom v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, resp. dôjde k pozitívnej zmene na strane schopností, možností a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane povinnej osoby a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby (v danom prípade otca) by prinášalo neprimerané majetkové riziká.

26. Súd v danej konkrétnej veci nesporne konštatuje zmenu pomerov, ktorá nastala na strane maloletej tým, že je od posledného rozhodovania súdu o viac ako 129 mesiacov staršia a stala sa žiakom strednej školy. Zo zmeny pomerov vyplývajú vyššie náklady, ktoré matka maloletej mesačne má, a ktoré súvisia predovšetkým so zabezpečovaním starostlivosti o maloletú, so zabezpečovaním jej výživy, jej zdravotných lekárskych predpísaných potrieb a tiež so zabezpečovaním školských a mimoškolských aktivít. Uvedená zmena pomerov sama o sebe odôvodňuje zvýšenie výživného, výživné v doposiaľ určenej výške nepostačuje.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bola výška výživného upravená rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 5C/19/2011-56 zo dňa 14. decembra 2011, právoplatným dňom 17. januára 2012, odkedy ubehla doba viac ako 129 mesiacov, za ktorú muselo prísť k zmene pomerov aj na strane rodičov, ale k zmene pomerov došlo najmä na strane maloletej. V súčasnej dobe má matka príjem z práce vo výške 750 - 800 Eur mesačne a poberá prídavky deti mesačne vo výške 60 Eur. Matke pribudla jedna ďalšia vyživovacia povinnosť. Otcovi nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. V čase posledného rozhodovania súdu otec mal otec príjem 712 Eur mesačne. Najvýraznejšia zmena pomerov však nastala na strane maloletej, ktorá v čase poslednej úpravy výživného chodila do materskej školy a v súčasnej dobe prišlo k zmenám na stupni škôl, ktoré maloletá navštevuje, v dôsledku čoho vzrástli aj jej potreby a výdavky s nimi spojené.

28. Vzhľadom na takto preukázanú zmenu pomerov súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Je nesporné, že úmerne s vekom dieťaťa sa matke zvyšujú výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obutím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb dieťaťa. Súd preto zvýšil výživné na maloletú M. zo sumy 60 Eur na sumu 150 Eur (jednostopäťdesiat Eur) mesačne, ktoré súd považoval za primerané veku, odôvodneným potrebám, záujmom dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam otca. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať nepríjemné finančné riziko a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec maloletej nemá viac vyživovacích povinností. Dieťa má pritom v zmysle Zákona o rodine právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Súd je zároveň toho názoru, že nová výška výživného bude v súlade s odôvodnenými potrebami maloletej. Súd zároveň prihliadol na nárast životných nákladov otca (§ 78 ods. 3 Zák. o rodine). Súd ma zato, že vyššie výživné by vzhľadom na súčasné príjmy a životnú úroveň otca síce bolo v jeho schopnostiach a možnostiach, ale takto stanovené výživné je najmä primerané výdavkom matky, ktoré s maloletou má.

29. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 5C/19/2011-56 zo dňa 14. decembra 2011, právoplatným dňom 17. januára 2012, vo výroku III. o výživnom na maloletú M..

30. Súd o dlžnom výživnom nerozhodoval, nakoľko matka žiadala výživné zvýšiť s účinnosťou iba jedného dňa pred dňom pojednávania.

31. Súd teda v prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

32. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na náhradu trov konania nebol účastníkmi podaný, súd podľa § 262 ods. 1 CSP o trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa ho osoby oprávnené podať odvolanie vzdali po vyhlásení rozhodnutia.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.